

Kościół ludu? Laikat wczoraj i dziś [TPCT 199]

Wyzwania stojące przed Kościołem trzeciego tysiąclecia będą organizować całą wspólnotę wiernych – duchownych i świeckich, to bez wątpienia. Jaką rolę odegra w tym laikat? Czym jest dzisiaj oraz jak się przejawia? To są sprawy, na które chcemy rzucić światło w tym numerze tygodnika. Czy może być lepszy ku temu pretekst niż 170. rocznica śmierci św. Wincentego Pallottiego?

„Obecnie jest rzeczą pewną, że Pallotti był zwiastunem przyszłości. Prawie o sto lat uprzedził on odkrycie następującego faktu: w świecie laików, do tego czasu biernym, ospałym, lęklwym i niezdolnym do wypowiedzenia się, istnieje wielka energia służenia dobru” – powiedział o tym niezwykłym świętym papież Paweł VI. Rzeczywiście, trudno znaleźć osobę, która tak wcześnie zajęła się świeckimi i ich rolą w Kościele. Pierwsza połowa XIX wieku to czas burz, nie tylko w Polsce, ale i w całej Europie. Kościół także był poturbowany po Rewolucji Francuskiej, nadszarpnięty działalnością ruchów sekularyzacyjnych, sam mocno szukający ucieczki w ultramontanizm. Te tendencje nie prowadziły prostą drogą do apostołstwa świeckich. Jednak Wincenty Pallotti nie bał się takiego zaangażowania, wychodząc naprzeciw pewnej potrzebie, i tworząc fundament pod czynny udział laikatu w życiu Kościoła.

Bez wsparcia ludzi takich jak Ty, nie mógłbyś czytać tego artykułu.

Prosimy, kliknij tutaj i przekaz darowiznę w dowolnej wysokości.

Dziś to wszystko może wydawać się odległe, jak choćby słynne soborowe dyskusje o kolegialności pomiędzy o. Congarem a ks. Lefebvrem. Udział świeckich został po ostatnim soborze mocno podkreślony, a dziś żyjemy w poczuciu rosnącej podmiotowości laikatu. Jednak warto zadać sobie pytanie, czym to zaangażowanie ma być. Czy świeccy mają mieć głos odrębny wobec hierarchii, a jeżeli tak, to w jakim stopniu? Co powinno spoczywać na ich sumieniu? Pytania z pozoru błahe, ale w konkretności życia parafii, wspólnoty, czy nawet widniejących nie tyle już na horyzoncie, ile dość mocno w obrębie Kościoła, trudności i skandali, warto się nad tym zastanowić.

Co więcej, to jest też poważne pytanie o eklezjologię. Wizja Kościoła jako latorośli, jak obrazował ją Jan Paweł II w posynodalnej adhortacji „Christifideles laici”, nawiązując do słów Chrystusa z Ewangelii wg św. Jana, czy też wizja św. Roberta Bellarmina przywiązana do pojęcia społeczności z mocnym akcentem organizacyjnym, hierarchicznym – widzialności Kościoła – akcentują nieco inne elementy wspólnoty Kościoła. Z kolei przecież encyklika Piusa XII, „Mystici Corporis”, stwierdza, że nie ma wznioślejszego i lepszego określenia Kościoła nad zdefiniowanie go jako Ciała Mistycznego Jezusa Chrystusa. Każda z tych wizji określa nie tylko Kościół jako taki, ale też rolę poszczególnych ról w jego obrębie. Bez zrozumienia tego kontekstu, czasami możemy nie rozpoznać stanowisk i ich umocowania w dyskusji o roli laikatu we współczesnym świecie.

Bez wątpienia dzis' swieccy odgrywaja nieporównanie wiêkszà rolê ni¿ to miało miejsce za czasów o. Wincentego Pallottiego. Ruchy katolickie, wspólnoty, stowarzyszenia, fundacje, prasa – wszystkie te ruchy i instytucje, budowane przez „lud Bo¿y” stajà siê istotnym motorem dzia³alnoœci Koœcio³a. To przez ich pryzmat ocenia siê czêsto zaangażowanie ca³ego Koœcio³a – tak¿e jego hierarchii. Co wiêcej, ich aktywnoœć pozwala Koœcio³owi siê oczyszczaæ. Wyzwania stojàce przed Koœcio³em trzeciego tysiaçlecia bêdà organizowaæ ca³à wspólnotê wiernych – duchownych i swieckich, to bez wàtpienia. Jakà rolê odegra w tym laikat? Czym jest dzisiaj oraz jak siê przejawia? To sà sprawy, na które chcemy rzuciæ œwiat³o w tym numerze tygodnika. Czy mo¿e byæ lepszy ku temu pretekst ni¿ 170. rocznica œmierci œw. Wincentego Pallottiego?

Jan Czerniecki
Redaktor naczelny

Sfinansowano przez Narodowy Instytut
Wolnoœci - Centrum Rozwoju
Spo³eczeñstwa Obywatelskiego
ze œrodków Programu Rozwoju
Organizacji Obywatelskich
na lata 2018 – 2030

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Dofinansowano
ze œrodków Ministra
Kultury i Dziedzictwa
Narodowego